

RIKSDAGENS SVAR 129/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror och lag om ändring av 48 a kap. i strafflagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror och lag om ändring av 48 a kap. i strafflagen (RP 97/2013 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 9/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag verkställs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden, nedan *timmerförordningen*, och genomförs de EU-rättsakter som antagits med stöd av den.

2 §

Behörig myndighet

Landsbygdsverket är behörig myndighet enligt timmerförordningen. Dessutom sköter Finlands skogscentral, Livsmedelssäkerhetsverket, Tullen och Finlands miljöcentral sina i lag före-

skrivna uppgifter för verkställigheten av denna lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *timmer och trävaror* timmer och trävaror enligt artikel 2 a i timmerförordningen,
- 2) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person enligt artikel 2 c i timmerförordningen,
- 3) *handlare* en fysisk eller juridisk person enligt artikel 2 d i timmerförordningen,
- 4) *olagligt avverkat timmer* timmer som avses i artikel 2 g i timmerförordningen,
- 5) *system för tillbörlig aktsamhet* det system som avses i artikel 4.2 i timmerförordningen,

6) *spårbarhet* uppgifter om timrets eller trävarornas leveranskedja enligt artikel 5 i timmerförordningen.

4 §

Tillsyn

Landsbygdsverket svarar för tillsynen och genomförandet av tillsynen i anslutning till timmerförordningen.

5 §

Kontroller

Landsbygdsverket har i den utsträckning det krävs för tillsynen över efterlevnaden av de EU-rättsakter som avses i 1 § rätt att utföra kontroller i de fordon och de affärs- och lagerlokaler och andra motsvarande utrymmen som används för utövande av yrke eller idkande av näring samt på andra områden där det finns handlingar som gäller systemet för tillbörlig aktsamhet eller spårbarheten, eller där det finns timmer eller trävaror. Vid kontrollerna ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iaktas. Kontroller får inte genomföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

På begäran av Landsbygdsverket kan en utomstående sakkunnig bistå vid kontrollen. På utomstående sakkunniga tillämpas förvaltningslagen, språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) samt 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994). På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Verksamhetsutövare, handlare och andra som är föremål för kontroll ska bistå Landsbygdsverket vid kontrollen. Landsbygdsverket har vid en kontroll rätt att omhänderta de handlingar eller kopior av handlingar som gäller systemet för tillbörlig aktsamhet och spårbarheten för timmer och trävaror samt annat material som ska kontrolleras, om det är nödvändigt för att utreda om-

ständigheter som gäller föremålet för kontrollen. Landsbygdsverket har dessutom rätt att i samband med en kontroll utföra undersökningar som gäller timmer eller trävaror och att utan ersättning ta så många prov som behövs för tillsynen.

Finlands skogscentral och Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att med stöd av ett bemyndigande från Landsbygdsverket utföra en sådan kontroll som avses i denna paragraf.

6 §

Rätt att få uppgifter av verksamhetsutövare och handlare

Landsbygdsverket har rätt att av verksamhetsutövare och handlare få sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av de EU-rättsakter som avses i 1 §. Samma rätt har Finlands skogscentral och Livsmedelssäkerhetsverket, om Landsbygdsverket har lämnat dem ett i 5 § 4 mom. avsett bemyndigande att utföra en kontroll som gäller verksamhetsutövaren och handlaren.

Rätten enligt 1 mom. att få uppgifter gäller också sådana uppgifter som annars skulle vara sekretessbelagda på grund av att de gäller privat affärsverksamhet eller en enskild persons ekonomiska ställning.

7 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Landsbygdsverket, Finlands skogscentral, Livsmedelssäkerhetsverket, Tullen och Finlands miljöcentral är oberoende av sekretessbestämmelserna skyldiga att lämna varandra sådana uppgifter som är nödvändiga vid tillsynen över efterlevnaden av de EU-rättsakter som avses i 1 §. Oberoende av sekretessbestämmelserna har de nämnda myndigheterna och Finlands skogscentral rätt att av andra myndigheter, eller andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter, få sådana uppgifter som är nödvändiga vid

tillsynen över efterlevnaden av de EU-rättsakter som avses i 1 §.

Finlands skogscentral ska på eget initiativ underrätta Landsbygdsverket om det finns sannolika skäl att misstänka att det skett en sådan gärning eller försummelse enligt 18 § i skogslagen (1093/1996) som gäller anmälan om användning av skog eller avverkning av trädbestånd. Finlands skogscentral har dock inte anmälningssplikt, om korrigerande åtgärder i enlighet med 20 § i skogslagen redan har vidtagits i fråga om den lagstridiga åtgärden, eller om gärningen eller försummelsen är sådan att skogscentralen enligt 22 § i skogslagen inte behöver göra en anmälan om den till polisen.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. kan lämnas ut genom teknisk anslutning. Med avvikelse från 8 § 1 mom. i lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information (419/2011) är Finlands skogscentral skyldig att för Landsbygdsverket öppna en teknisk anslutning till systemet för skoglig information för utlämnande av sådana uppgifter som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf.

8 §

Uppmaning

Om det vid tillsynen eller på annat sätt upptäcks brister som gäller skyldigheten att iaktta systemet för tillbörlig aktsamhet, ska Landsbygdsverket ge verksamhetsutövaren en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristerna eller upphöra med det felaktiga förfarandet samt bestämma en tid inom vilken detta ska göras. Detsamma gäller tillsynen över att den skyldighet som gäller spårbarheten för timmer och trävaror iakttas.

9 §

Föreläggande om avhjälpande samt förbud och vite

Om de brister som gäller systemet för tillbörlig aktsamhet inte på det sätt som avses i uppmeningen enligt 8 § har avhjälpits inom den tid som bestämts, ska Landsbygdsverket förelägga verk-

samhetsutövaren att inom en tid som verket sätter ut avhjälpa bristerna. Ett föreläggande kan meddelas endast om

1) verksamhetsutövaren har släppt ut timmer eller trävaror på marknaden utan att använda ett system för tillbörlig aktsamhet, eller

2) verksamhetsutövarens system för tillbörlig aktsamhet upprepade gånger uppvisat avsevärda brister.

Landsbygdsverket kan förbjuda en verksamhetsutövare att på marknaden släppa ut sådant timmer eller sådana trävaror i fråga om vilka verksamhetsutövaren inte har följt ett föreläggande om avhjälpande enligt 1 mom. Förbudet ska meddelas för viss tid, och det får gälla i högst 3 månader. Om verksamhetsutövaren släpper ut timmer eller trävaror på marknaden säsongartat, får förbudet dock gälla i högst ett år. Förbudet ska utan dröjsmål återkallas när bristerna i systemet för tillbörlig aktsamhet har avhjälpits på ett sätt som Landsbygdsverket godkänner.

Landsbygdsverket får förena ett förbud enligt 2 mom. med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990). Landsbygdsverket ska övervaka att förbudet iakttas. I fråga om import är det dock Tullen som övervakar att förbudet iakttas.

10 §

Handräckning

Landsbygdsverket har rätt att vid behov få handräckning av andra myndigheter för att utföra tillsyns- och kontrolluppgifter enligt denna lag.

11 §

Anmälan till förundersökningsmyndigheten och hörande av Landsbygdsverket

Om Landsbygdsverket har sannolika skäl att misstänka att en gärning som avses i 12 § har skett, ska verket anmäla detta till förundersökningsmyndigheten för förundersökning. Anmälan behöver dock inte göras, om gärningen med beaktande av omständigheterna är ringa och all-

mänt intresse inte kräver en närmare utredning av ärendet.

Åklagaren ska höra Landsbygdsverket innan åtal väcks för virkesförseelse eller virkesbrott. När domstolen behandlar ett mål som gäller en sådan förseelse eller ett sådant brott ska den ge Landsbygdsverket tillfälle att bli hört.

12 §

Straff

Bestämmelser om straff för virkesbrott finns i 48 a kap. 3 b § i strafflagen (39/1889).

Den som uppsåtligen åsidosätter

1) skyldigheten att tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet enligt artikel 4 i timmerförordningen, eller

2) spårbarhetskravet enligt artikel 5 i timmerförordningen,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *virkesförseelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett med vite förenat förbud som har meddelats med stöd av 9 § behöver inte dömas till straff för samma gärning, om vttet har dömts ut genom ett lagakraftvunnet beslut.

13 §

Förverkandepåföljder samt kostnader i samband med beslag

Bestämmelser om förverkandepåföljder finns i 10 kap. i strafflagen. Olagligt timmer eller olagliga trävaror som döms förverkade till staten får säljas på offentlig auktion.

Verksamhetsutövaren ska till staten betala de kostnader som lagringen av timret eller trävarorna medför under den tid de är beslagtagna.

De kostnader som avses i 2 mom. får dras av från priset för det timmer eller de trävaror som sålts på offentlig auktion. Verksamhetsutövaren ska dock till staten betala de kostnader som inte

kan täckas genom försäljningen av timret eller trävarorna på offentlig auktion.

14 §

Jord- och skogsbruksministeriets styrnings- och tillsynsuppgift

Jord- och skogsbruksministeriet ska övervaka Landsbygdsverkets verksamhet när det gäller skötseln av de uppgifter som verket har enligt denna lag. Ministeriet har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att av Landsbygdsverket få uppgifter som är nödvändiga för tillsynen och att utföra sådana kontroller av Landsbygdsverkets verksamhet som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Landsbygdsverket ska utarbeta den rapport som avses i artikel 20.1 i timmerförordningen och lämna rapporten till jord- och skogsbruksministeriet fyra veckor innan tidsfristen enligt den bestämmelsen löper ut. Landsbygdsverket kan lämna rapporten till kommissionen först efter det att jord- och skogsbruksministeriet har beslutat att rapporten ska godkännas.

15 §

Europeiska unionens inspektörer

Bestämmelserna i 5—7 § om finska myndigheters rätt att utföra kontroller och få uppgifter gäller också Europeiska unionens institutioner och de behöriga myndigheterna i Europeiska unionens medlemsländer, om det är fråga om en kontroll som de nämnda myndigheterna genomför i samarbete med Landsbygdsverket. Bestämmelserna i 5—7 § gäller då också jord- och skogsbruksministeriet.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 48 a kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 48 a kap. i strafflagen (39/1889) en ny 3 b § som följer:

48 a kap.

Om naturresursbrott

3 b §

Virkesbrott

som släpper ut timmer och trävaror på marknaden yrkesmässigt på marknaden släpper ut olagligt avverkat timmer eller trävaror som härrör från sådant timmer ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *virkesbrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 12 november 2013
